

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Evy Pechové a soudkyň Mgr. Michaely Bejčkové a Mgr. Aleny Krýlové v právní věci žalobce P. Č. proti žalované České advokátní komoře, se sídlem Národní třída 16, 110 00 Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí ze dne 22. 6. 2010, č. j. 1493/10,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 22. 6. 2010 zamítla žalovaná žalobcovu žádost ze dne 16. 5. 2010 o určení advokáta k poskytnutí právní služby podle § 18 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii. Po podání žádosti vyzvala žalovaná žalobce, aby prokázal splnění podmínek zákona – konkrétně aby uvedl konkrétní advokátní kanceláře, u nichž marně žádal o poskytnutí právní služby, a aby specifikoval konkrétní rozhodnutí soudu či jiného orgánu státní moci, jež má být napadeno ústavní stížností, a to s uvedením soudu, spisové značky, data vydání a data doručení. Žalobce reagoval podáním ze dne 31. 5. 2010, které však neobsahovalo potřebné informace. Žalobce pouze uvedl, že jej odmítly všechny advokátní kanceláře v Táboře a v Českých Budějovicích. Ohledně specifikace konkrétního rozhodnutí pouze odkázal na oddíl B.1 a B.3 své původní žádosti; zde je uvedeno „nedoručování písemností soudy zákonným způsobem“ a „vyčerpání všech opravných prostředků během půl roku bezvýsledně“. Žalobce tedy neprokázal splnění podmínek stanovených v § 18 odst. 2 zákona o advokacii a současně neposkytl správnímu orgánu dostatek informací, na jejichž základě by bylo možno specifikovat předmět právní služby dostatečně určitě a nezaměnitelně.

Žalobce v žalobě namítl, že výzva k doplnění žádosti je nezákonná, neboť zákon nevyžaduje údaj o dvou advokátních kancelářích, které žadatele odmítly. Rovněž je nezákonné požadovat „specifikaci konkrétního rozhodnutí“, která je v žádosti obsažena, resp.

tento požadavek odporuje sděleným informacím. Obsah žádosti i jejího doplnění není v napadeném rozhodnutí rekapitulován přesně, aplikuje se tu jiný než příslušný zákon a správní řád. Svévolně se tu omezuje právní pomoc jen na ústavní stížnost proti konkrétnímu rozhodnutí, ostatně jde o setrvalý postoj žalované. Žalovaná má přitom vymezit právní věc a rozsah právních služeb – nikoli úkony právní služby – v čemž jí nic nebránilo. Žalobce proto navrhl, aby napadené rozhodnutí bylo zrušeno a věc byla vrácena žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě setrvala na svých závěrech a navrhla žalobu zamítnout.

Žalobce v replice popřel tvrzení žalované a zopakoval, že žalovaná mu klade nezákonné překážky k určení advokáta, ignoruje obsah žádosti i jejího doplnění, zužuje veřejnoprávní nárok na určení advokáta pouze k soudním rozhodnutím, dopouští se „*akontextuální aplikace*“ zákona a vykládá neúčinný právní předpis.

Žaloba není důvodná.

Podle § 18 odst. 2 zákona o advokacii platí, že ten, kdo nesplňuje podmínky pro ustanovení advokáta soudem podle zvláštních právních předpisů a ani se nemůže domoci poskytnutí právních služeb podle tohoto zákona (dále jen „žadatel“), má právo, aby mu Komora na základě jeho včasného návrhu advokáta určila. V téže věci však může být žadateli určen Komorou advokát pouze jednou; to neplatí, odmítne-li v této věci dříve určený advokát poskytnout právní služby z důvodů uvedených v § 19. V rozhodnutí o určení advokáta Komora vymezí věc, v níž je advokát povinen právní služby poskytnout, jakož i rozsah těchto služeb. (...) Komorou určený advokát je povinen právní služby žadateli poskytnout za Komorou určených podmínek.

Citované ustanovení obsahuje několik podmínek, které musí žadatel o určení advokáta splnit. Jednou z nich je i skutečnost, že se žadatel nemůže domoci poskytnutí právních služeb běžnou cestou (tj. uzavřením smlouvy o zastoupení s advokátem). Zákon přesně neurčuje, jak intenzivní marné úsilí musel žadatel vyvinout, aby bylo možno konstatovat, že se „*nemůže domoci*“ právních služeb; hledisko, které zvolila žalovaná (tj. označit dva advokáty, resp. advokátní kanceláře, kteří poskytnutí služeb odmítli), považuje soud za rozumné a v souladu se smyslem zákonného požadavku. To, že žadatele o právní službu odmítne jeden advokát, může být náhoda (příčinou toho ostatně může být i některá ze zákonných překážek podle § 19 zákona o advokacii); pokud však žadatele postupně odmítnou dva advokáti, již to poskytuje větší míru pravděpodobnosti, že důvodem odmítnutí je nevěle, nikoli nemožnost zastupovat. Jmenovitě označit dva advokáty (případně advokátní kanceláře), kteří odmítli poskytnout právní službu, je z pohledu zákona požadavek minimální (od žadatele se neočekává, že bude muset marně obcházet desítky advokátů a vyvíjet dlouhodobé úsilí k získání právní služby) a v žádném případě svévolný. Žalobce tento požadavek nesplnil, pokud zcela obecně uvedl, že „*právní službu odmítli poskytnout všichni advokáti v Táboře, a v Českých Budějovicích poskytnou pouze za úplatu*“.

Další podmínka plyne z povinnosti Komory vymezit v rozhodnutí o určení advokáta věc, v níž je advokát povinen právní služby poskytnout: to předpokládá, že sám žadatel musí tuto věc jasně označit, aby Komora mohla jednoznačně stanovit, jaké věci se určení týká. Žalobce ve své žádosti uvedl do rubriky *Povaha sporu* toto: „*nedoručování písemností soudy zákonným způsobem, vráceny desítky písemností v důsledku toho, vyčerpání všech opravných prostředků během půl roku bezvýsledně*“. V rubrice *Údaje týkající se řízení* žalobce uvedl „*ústavní stížnost*“. Právní „věc“, která má být předmětem rozhodnutí o určení advokáta, však musí být specifikována konkrétně; od toho se ostatně odvíjí i rozsah služeb a jen při přesné specifikaci „věci“ je možné zajistit splnění zákonné podmínky, podle níž může být žadateli v téže věci určen Komorou advokát pouze jednou. Žalovaná ne zcela přiléhavě vyzvala žalobce dne 26. 5. 2010 k tomu, aby označil „*rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu státní moci*“, jež

má být napadeno ústavní stížností. Z žalobcovy žádosti není jednoznačně zřejmé, že ústavní stížností má být napadeno právě „rozhodnutí“; ústavní stížnost přitom lze podat nejen proti rozhodnutí, ale i proti jinému zásahu orgánu veřejné moci [viz § 72 odst. 1 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu]. Smysl výzvy je nicméně zřejmý: žalovaná se snažila získat od žalobce přesnější informaci o tom, v jaké konkrétní „věci“ chce ústavní stížnost podávat. Koneckonců stejně jako nebylo zřetelné, že zamýšlená ústavní stížnost má směřovat proti „rozhodnutí“, nebylo možno s ohledem na obecnou formulaci žalobcovy žádosti ani vyloučit, že by tomu tak být mohlo. Jediné, co mohla žalovaná udělat lépe, bylo formulovat výzvu obecněji (a vyzvat žalobce, aby specifikoval „rozhodnutí nebo jiný zásah orgánu veřejné moci“, který má být předmětem ústavní stížnosti); i pokud však použila pojem užší, neznamena to, že by výzva byla nezákonná. Výzva jasně směřovala k tomu, aby žalobce konkrétně označil individuální akt nebo úkon veřejné moci, který hodlá napadnout ústavní stížností. Popis, který žalobce zahrnul do své původní stížnosti, je pro účely určení advokáta nepoužitelný, neboť je zcela obecný a neváže se k žádnému konkrétnímu rozhodnutí, postupu či orgánu.

Není zřejmé, co má žalobce na mysli „akontextuální“ aplikací zákona, ani jak si vyložit jeho tvrzení, že žalovaná používá jiný než účinný právní předpis. Znění § 18 odst. 2 zákona o advokacii, které žalovaná použila, je účinné od 1. 4. 2006 a od té doby se nezměnilo; žádost byla přitom podána dne 16. 5. 2010. Správní řád při rozhodování použit nebyl. Jak žalobce sám uvedl v žalobě, žalovaná má v rozhodnutí o určení vymežit věc, pro niž je advokát určován, a rozsah právních služeb; věc však nebylo možno vymežit, protože žalobce pro to neposkytl dostatečné informace, a v takové situaci nelze určit ani rozsah právních služeb.

Žalobce tedy se svými žalobními námitkami neuspěl; jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, městský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 a odst. 3 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů, neboť neměl ve věci úspěch; žalované pak v řízení o žalobě nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.; kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. listopadu 2012

JUDr. Eva Pechová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková